Region Stockholm

Information om husläkarmottagning	
Mottagningens namn Torsviks Vårdcentral	
Verksamhetschef Louise Eggimann	Aktnummer (ifylles av HSF)

Kvalitetsarbete/Förbättringsarbete 2020

osteoporos

Instruktioner till mottagningen

Denna mall avser dels planen (del 1) och dels slutredovisningen (del 2). Mallen med del 1 ifylld och döpt till ”Enhet tema år del 1” t.ex. ”Boo VC osteoporos 2020 del 1” skickas per e-post till funktionsbrevlåda forbattringsarbeten.hsf@sll.se senast den 28 februari 2020, men gärna redan i januari 2020 för att ni ska hinna få återkoppling i god tid gällande eventuella justeringar som kan behövas.
Denna mall med även del 2 ifylld och döpt till ”Enhet tema år del 2” t.ex. ”Boo VC osteoporos 2020 del 2” skickas till samma funktionsbrevlåda senast den 31 januari 2021
Mer information finns i ”Information om målrelaterad ersättning 2020” på Vårdgivarguiden och på QRC:s webbplats. Frågor kan även skickas till rita.fernholm@sll.se.

DEL 1 – Planen senast 28 februari 2020

Ansvarig(-a) för kvalitetsarbetet, ange även teammedlemmar och deras professioner
Ett förbättringsarbete har större chanser att få goda resultat om flera olika yrkesgrupper deltar.
Ange e-postadress för kontaktpersonen för arbetet.

Susannah Jönsson, Specialist i allmänmedicin
Kajsa Kronlund, distriktssköterska
Louise Eggimann, verksamhetschef

Steg 1 Beskrivning av nuläget
Vad är ni bra på? **Inom vilket område ser ni en tydlig förbättringspotential och varför?**
Detta är viktigt för att kunna välja ett område där ni har möjlighet att göra tydlig skillnad så ni inte lägger tid på ett område som ni redan är bra på.
Gå in och titta på era resultat när det gäller kvaliteten på vården och era processer från t.ex. Regionens uppföljningsportal (GUPS), medrave m4, PrimärvårdsKvalitet (PvK) osv. Ange det ni kommer fram till i stora drag.

Vi har en stor grupp äldre patienter listade hos oss. Hos personer över 65 års ålder är osteoporos ett tillstånd som är vanligt, som är underdiagnostiserat och underbehandlat. Det är förenat med ett stort lidande för den drabbade, med sänkt livskvalitet och ofta smärta. Höftfraktur till följd av osteoporos är mer dödligt än många cancerformer. Personer med osteoporos behöver identifieras och i högre utsträckning än idag även behandlas.

Ett problem i osteoporosvården i Stockholm är att det inte finns någon frakturkedja med tillhörande frakturkoordinatorer i regionen. Det betyder att vårdcentralen sällan får kännedom om de lågenergifrakturer som listade patienter drabbas av. Dessa frakturer blir sällan registrerade i journalen på vårdcentralen.

Under hösten 2017 implementerades en sjuksköterskeledd osteoporosmottagning på vårdcentralen för att på ett bättre sätt ta hand om osteoporospatienter. På osteoporosmottagningen kommer patienter för utredning, behandling och uppföljning av osteoporos. Alla personalkategorier på vårdcentralen uppmuntras att hänvisa patienter med misstänkt hög frakturrisk.

Region Stockholm

Information om husläkarmottagning	
Mottagningens namn Torsviks Vårdcentral	
Verksamhetschef Louise Eggimann	Aktnummer (ifylles av HSF)

På Torsviks vårdcentral har vi under helåret 2019 159 patienter med diagnos osteoporos. Detta kan jämföras med 138 patienter under helåret 2018. Det talar för att arbetssättet med osteoporosmottagningen har lett till ökad identifiering av osteoporos.
Under 2019 har vi dokumenterat 80 stycken FRAX i Take Care. 32 av dessa har fått diagnos osteoporos.

Vi tror att det finns utrymme för förbättring inom patientgruppen som är inskriven i basal hemsjukvård samt ökad uppmärksamhet för osteoporos bland KOL-patienter. En ökad uppmärksamhet för diagnosen skulle sannolikt även kunna uppnås hos läkargruppen trots tidigare utbildningsinsatser.

En förändring i Kloka listan 2020 är att zoledronsyra ska väljas i första hand som frakturförebyggande läkemedel. Alendronsyra innebär ofta bristande följsamhet och utgör nu andrahandsvalet enligt de nya rekommendationerna. Av de 159 patienter som fått diagnosen osteoporos under 2019 har 113 st (71%) fått benspecifik behandling, dvs zoledronsyra, alendronsyra eller denosumab. 94 patienter av dessa har parenteral benspecifik läkemedelsbehandling, dvs zoledronsyra eller denosumab, vilket motsvarar 83% av de 113 personer med benspecifik behandling.

Det är dock inte bara läkemedelsbehandlingen som spelar roll när det gäller vården av denna patientgrupp. Det är även av stor vikt att förebygga fall, eftersom de flesta frakturer uppstår i samband med att patienten ramlar och ofta sker det i hemmet. För att hitta personer mer hög fallrisk är det därför viktigt att göra fallriskbedömningar på patienter med osteoporos för att veta vilka patienter som kan behöva bli remitterade till arbetsterapeut i primärvårdsrehab för fallförebyggande åtgärder eller få hjälp av sin distriktssköterska. Under 2019 gjordes fallriskbedömningar enligt Downton fallrisk index på 28% av patienterna med osteoporosdiagnos.

Steg 2 Val av tema för förbättringsarbete
Utifrån era lärdomar från steg 1, vilket område vill ni jobba med? T.ex. **osteoporos**

Osteoporos.

Steg 3 Övergripande mål – vad vill vi förbättra och varför det är viktigt
T.ex. Vi vill förbättra omhändertagandet av våra patienter med osteoporos, det är viktigt för att minska risken för nya frakturer

Vi vill hitta fler patienter med hög frakturrisk och/eller osteoporos samt förbättra omhändertagandet av dessa patienter. Det är viktigt för att minska risken för framtida frakturer och funktionsnedsättning.

Steg 4 Specifika delmål– Mål som ska vara så pass nedbrutna att de är mätbara T.ex. öka andel med osteoporos som har benspecifik behandling

Vårt mål är att fler patienter utreds för osteoporos, att fler får diagnosen osteoporos och att en större andel av de med diagnosen osteoporos ska få benspecifik behandling.

Våra mått är
1) Antal patienter som under året har diagnostiserats med osteoporos.
2) Antal genomförda frakturriskskattningar (FRAX).
3) Andel av de med osteoporosdiagnos som fått benspecifik behandling.
4) Andel patienter med osteoporos som står på zoledronsyra eller denosumab.

Region Stockholm

Information om husläkarmottagning	
Mottagningens namn Torsviks Vårdcentral	
Verksamhetschef Louise Eggimann	Aktnummer (ifylles av HSF)

5) Andel patienter med osteoporos som har dokumenterad fallrisk.

Nuläge och målsättning:

1) Antal patienter med osteoporosdiagnos 2019: 159 st. Målsättning 2020: 180 st.
2) Antal genomförda FRAX 2019: 80 st. Målsättning 2020: 90 st.
3) Andel av osteoporospatienter med benspecifik behandling 2019: 71%. Målsättning 2020: 80%.
4) Andel av patienter med benspecifik behandling som fått zoledronsyra eller denosumab 2019: 82%. Målsättning 2020: 90%.
5) Andel av osteoporospatienter med dokumenterad fallriskbedömning enligt Downton 2019: 28%. Målsättning 2020: 50%.

c. Vi hoppas ha uppnått målen i december 2020.

Steg 5 Förbättringsidéer – vad kan ni göra för att nå målet? (Interventionerna)

a. Vilka förbättringsidéer har ni? Ni kan ta fram idéer genom att titta i vårdprogram, nationella riktlinjer eller genom att brainstorma fram idéer. Om ni vill kan ni använda verktyget fiskbensdiagram för att ta fram idéer.
b. Vad är viktigt för era patienter? Hur kan ni involvera dem? Om ni vill kan ni använda något av verktygen för patientsamverkan i QRC:s verktygslåda.

a.

- Ökat samarbete med hemsjukvårdsteamet inklusive ansvarig läkare för systematisk kartläggning gällande frakturrisk och screening av osteoporos med FRAX av samtliga inskrivna i hemsjukvården
- Utarbeta struktur för samarbete med Astma/KOL-ansvariga sköterskor för att öka medvetenhet om komorbiditet mellan KOL och osteoporos.
- Utbildningsmöte i läkargruppen angående val av benspecifika läkemedel med tanke på ändrad rekommendation i Kloka Listan 2020
- Utarbeta ny rutin kring diagnossättning av patienter med manifest osteoporos utan DXA
- Följa utvecklingen genom rapportering av indikatorerna på APT.

b.

Det är viktigt för patienter få relevant information kring diagnos och behandling
För att mäta i vilken grad vi uppnår det målet vill vi undersöka hur patienterna uppfattar omhändertagandet på osteoporosmottagningen genom att skicka ut en enkät till alla som besökt mottagningen under året.

Steg 6 Vilket/vilka mått behöver ni följa för att se effekten av förbättringsidéerna? (=Indikatorer)

Välj ett till fem mått, som speglar om er förändring blir en förbättring. Mät utfall (det som gör skillnad för patienterna) men gärna även det ni gör (=processmått). T.ex. Antal årskontroller varje månad av de med osteoporos. Mät gärna ofta, minst 1 gång per månad, så ni kan byta eller justera er förbättringsidé om den inte leder mot ert mål. Självklart kan ni fortsätta att mäta efter 2019-12-31 även om det är 2019 ni redovisar här. **En indikator ska börja med Antal… eller Andel…**

	Indikatornamn T.ex. **Andel** med monoterapi kalk/D-vitamin. **Antal** FRAX per vecka	**Nuläge = Startläge** (% eller antal)	**Datum/ period för start-läge**	**Mål** (% eller antal)	**Källa**	**Datum för att uppnå mål-värdet**

Region Stockholm

Information om husläkarmottagning	
Mottagningens namn Torsviks Vårdcentral	
Verksamhetschef Louise Eggimann	Aktnummer (ifylles av HSF)

Indikator 1	*Antal genomförda FRAX*	80 st	2019	90 st	M4	**201231**
Indikator 2	*Antal med diagnoskod osteoporos (M80-82)*	159 st	2019	180 st	M4	**201231**
Indikator 3	*Andel med benspecifik behandling*	71%	2019	80%	M4	**201231**
Indikator 4	*Andel med läkemedel zoledronsyra eller denosumab*	82%	2019	90%	Med-rave m4	**201231**
Indikator 5	*Andel med dokumenterad fallrisk enligt Downton*	28%	2019	50%	Med-rave m4	**201231**

Kommentar (valfritt):

Vilka källor tar ni era data från:

Medrave 4 Frakturriskrapport. 20200220

Steg 7 Dags att testa era förbättringsidéer.
Använd gärna förbättringshjulet PDSA (=Plan Do Study Act) som stöd. Testa i liten skala först och justera era idéer enligt vad ni lär er och testa igen. När ni är nöjda kan ni testa på hela husläkarmottagningen och standardisera arbetssättet. **Redovisningen av steg 7 sker i slutredovisningen i del 2 nedan.**

Döp denna fil till: Enhet tema år del 1
t.ex. Boo VC osteoporos 2020 del 1 och skicka in senast 28 februari 2020 till:
forbattringsarbeten.hsf@sll.se

DEL 2 – Slutredovisningen

OBS: Denna del skickas in senast 31 januari 2021, se steg D.

A. Hur har ni testat och standardiserat era förbättringsidéer?
När ni testat att förbättringsidéerna fungerar i liten skala kan ni standardisera det nya arbetssättet. Beskriv hur ni jobbat.

På grund av pandemin stängdes den sjuksköterskeledda osteoporosmottagningen på vårdcentralen i mars 2020 och öppnades igen i slutet av augusti. Under tiden gjordes en prioritering av väntelistan för att säkerställa att de med injektionsbehandling denosumab inte skulle få behandlingsglapp. Under tiden mottagningen var i gång har osteoporossköterskan aktivt satt diagnos osteoporos på alla patienter med manifest osteoporos samt aktivt gjort fallriskbedömningar på de patienter som hon träffat.
De övriga planerade interventionerna sköts upp till hösten. I november hölls ett avstämningsmöte med ansvariga för kvalitetsarbetet för att prioritera fortsatta interventioner. En förnyad plan utarbetades utifrån rådande förutsättningar. Nuvarande osteoporossjuksköterska har sagt upp sin tjänst och ingen ny sjuksköterska har rekryterats för att ta över arbetet direkt, vilket innebär att ansvarig läkare för osteoporosmottagningen i fortsättningen kommer att få utökat organisatoriskt ansvar kring patientlistan. Respektive husläkare kommer tillfälligt behöva utreda osteoporos i högre utsträckning tills att en ny sjuksköterska har kommit igång med osteoporosmottagningen igen. Planering för att denna sjuksköterska ska få särskild utbildning i osteoporos är påbörjad.

Region Stockholm

Information om husläkarmottagning	
Mottagningens namn Torsviks Vårdcentral	
Verksamhetschef Louise Eggimann	Aktnummer (ifylles av HSF)

Genomförda interventioner under november och december månad 2020:

- Ansvarig läkare har konfererat med huvudansvarig hemsjukvårdsläkare kring vikten av benspecifik behandling även för de sköraste äldre patienterna med hög frakturrisk. Flera patienter inom hemsjukvården med osteoporos har identifierats och erhållit behandling med zoledronsyra eller denosumab.
- Osteoporossjuksköterska har stämt av med ansvarig sjuksköterska för vårdcentralens Astma/KOL-mottagning kring att uppmärksamma komorbiditet. Tillägg i nuvarande vårdprogram för KOL-patienter att de vid årskontroll skall tillfrågas om tidigare frakturer.
- Ansvarig läkare har hållit internutbildning vid läkarmöte med hela läkargruppen med genomgång av de senaste behandlingsrekommendationerna som lyfter fram parenteral behandling som förstahandsalternativ samt vikten av att inte glömma de mest sköra äldre.
- Kontakt återknuten med fysioterapeut vid Rehab City Lidingö som på nytt erbjuder osteoporosskola i sina nya lokaler som numera ligger i nära anslutning till vårdcentralen.

B. Resultat

Vilka resultat har ni uppnått? Ange startläge, datum och mål (**klistra in från steg 6**) samt **resultatet** och **datum/period** för när resultatet togs ut. Om ni mätt under tiden får ni gärna inkludera det i en bilaga (t.ex. över tid i form av ett linjediagram som visar mätvärdena över tid)

	Indikatornamn	**Start-läge** (% eller antal)	**Datum /period för start-läge**	**Mål** (% eller antal)	**Resultat** (% eller antal)	**Källa**	**Datum/ period för resultat-värdet**
Indikator 1	*Antal genomförda FRAX*	*80 st*	*20190101-20191231*	*90 st*	*63 st*	*Frakturriskrapport Medrave 2021-01-28*	*20200101 - 20201231*
Indikator 2	*Antal med diagnoskod osteoporos (M80-82)*	*159 st*	*20190101-20191231*	*180 st*	*196 st*		*20200101 - 20201231*
Indikator 3	*Andel med benspecifik behandling*	*71 %*	*20190101-20191231*	*80 %*	*70 %*		*20200101 - 20201231*
Indikator 4	*Andel med läkemedel zoledronsyra eller denosumab*	*82 %*	*20190101-20191231*	*90 %*	*87 %*		*20200101 - 20201231*
Indikator 5	*Andel med dokumenterad fallrisk enligt Downton*	*28 %*	*20190101-20191231*	*50 %*	*33 %*		*20200101 - 20201231*

Övriga kommentarer:

Ni får gärna redovisa tätare mätningar, skicka då med en bilaga, gärna i form av ett linjediagram. Ni kan också skriva mer om vilka källor ni funnit mest användbara.

Region Stockholm

Information om husläkarmottagning	
Mottagningens namn Torsviks Vårdcentral	
Verksamhetschef Louise Eggimann	Aktnummer (ifylles av HSF)

C. Slutreflektion. Vilka var era lärdomar?

1. Vad har ni lärt er?
2. Hur har ni använt kunskap från patienter under olika delar av förbättringsarbetet? Hur har arbetet strävat efter att öka patienters delaktighet eller involvering i vården?
3. Vad har ni för plan framåt gällande detta område?

1.

Strukturen som utarbetats under tidigare kvalitetsarbete i osteoporos fungerar väl, eftersom vi trots rådande omständigheter uppnått målet med att öka antal diagnoser och bibehållit andelen osteoporospatienter med benspecifik behandling (70% jämfört med 71% 2019) utan att göra några omfattande förändringar i arbetssätt. Däremot har vi lärt oss att förbättringsarbete kräver ett aktivt och flexibelt förhållningssätt vid förändrade förutsättningar. Tydliga exempel på förändrade förutsättningar som gällt under året har varit viruspandemin och att ansvarig sjuksköterska för vårdcentralens osteoporosmottagning sagt upp sin tjänst.

Fallriskbedömningar har varit svåra att genomföra strukturerat eftersom osteoporospatienterna har fördelats på flera olika sköterskor för att få sina behandlingar och därför inte träffat särskilt utbildad osteoporossjuksköterska. Detta gäller även för det lägre antalet genomförda FRAX. I gengäld har detta bidragit till att fler medarbetare har fått ökad kunskap kring osteoporos och administrering av infusionsbehandlingar.

2.

Planerad patientenkät har ej genomförts på grund av omställningar i arbetssätt under pandemin.

3.

Förhoppningen är att de nya rutinerna som finns införlivade i astma-/KOL-vårdprogram och inom hemsjukvården fortsatt implementeras. Detta kräver förstås regelbunden uppdatering och påminnelse från osteoporosansvarig, men personalen som helhet har fått ökad medvetenhet och kunskap om osteoporos.

D. Döp denna fil till: Enhet tema år del 2
t.ex. Boo VC osteoporos 2020 del 2 och skicka in senast 31 januari 2021 till funktionsbrevlådan forbattringsarbeten.hsf@sll.se